

УДК 379.851 : 379.851 : 639

Покоłodна Марія Миколаївна

кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму і готельного господарства
Харківський національний університет
міського господарства ім. О.М. Бекетова

Покоłodная Мария Николаевна

кандидат географических наук, доцент,
доцент кафедры туризма и гостиничного хозяйства
Харьковский национальный университет
городского хозяйства им. А.Н. Бекетова

Pokolodna M.

phd in geography, associate professor
of the Department of Tourism and Hospitality
O.M. Beketov National University
of Urban Economy in Kharkiv

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ МИСЛИВСЬКО-
РИБАЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ**

**ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСОБЕННОСТИ ОХОТНИЧЬЕ-
РЫБОЛОВНОГО ТУРИЗМА**

**THE ORGANIZATIONAL FEATURES OF HUNTING AND FISHING
TOURISM**

Анотація: Досліджено теоретичні аспекти організації, специфіку та відмінні ознаки послуг мисливсько-рибальського туризму.

Ключові слова: мисливсько-рибальський туризм, організація, послуги, турагент, туроператор.

Аннотация: Исследованы теоретический аспект организации, специфика и отличительные черты услуг охотничье-рыболовного туризма.

Ключевые слова: охотничье-рыболовный туризм, организация, турагент, туроператор, услуга.

Annotation: Theoretical aspects of organization, specific and distinctive features of the hunting and fishing tourism are explored.

Key words: hunting and fishing tourism, organization, travel agent, tour operator, service.

Необхідність дослідження організаційних особливостей окремих видів туризму пов'язана зі зростаючою потребою освоєння нових ринків туристських послуг та більш раціонального використання потенціалу туристських ресурсів держави. В даний час організаційні аспекти використання об'єктів рибальства та полювання в туристських цілях залишаються недостатньо відпрацьованими, що й обумовлює актуальність даної проблематики.

Мисливсько-рибальський туризм можливо визначити як тимчасові виїзди осіб на територію мисливсько-рибальських угідь (господарств) з метою полювання чи риболовлі, організовані спеціалізованими підприємствами, що забезпечують комплекс взаємопов'язаних та взаємодоповнюючих специфічних платних послуг.

Як і інші види організованого туризму, мисливсько-рибальський туризм це - економічна діяльність, яка має на меті отримання прибутку. Вартість мисливсько-рибальських турів значно перевищує вартість самостійно організованих полювань чи рибалок через що даний вид туризму, в багатьох випадках, можливо позиціонувати як елітарний відпочинок.

Можливо виокремити наступні специфічні риси мисливсько-рибальського туризму [3, с. 10-12]:

- Необхідність оформлення та отримання різноманітних дозвільних документів та ліцензій (зокрема на полювання, риболовлю, ввезення зброї, вивезення трофеїв);

- Забезпечення безпеки турів шляхом підбору кваліфікованих кадрів та страхування учасників турів на особливих умовах;
- Врахування при формуванні туристської групи оптимальної кількості учасників (2-3 особи, максимум до 10 осіб) їх фізичної підготовленості та психологічної сумісності;
- Знання та дотримання норм природоохоронного законодавства та соціальної відповідальності;
- Сезонний характер надання послуг (дотримання дат відкриття та закриття сезонів полювання). Виділяються три основні сезони: весняний, літньо-осінній та зимовий, за винятком трофейного полювання, яке здійснюється впродовж року. Рибна ловля регламентована по сезону набагато менше, і в першу чергу обумовлена природними факторами кльову різних видів риб.

При формуванні турів потрібно в першу чергу враховувати мету, яку переслідує турист. За цією ознакою слід розрізняти: любительський (хобі, розважальний) та трофейний мисливсько-рибальський туризм. Метою першого, здебільшого, виступає сам процес полювання чи риболовлі без орієнтації на видатний результат. Метою другого, навпаки, є - добування мисливських видів тварин або риб, що володіють трофейними якостями: розміри, вага, розміри рогів, іклів т.п.

З точки зору тривалості організація мисливсько-рибальських турів можлива в трьох варіантах [1, с. 21; 2 с. 18-20]:

- екскурсійні - без надання користувачам послуг розміщення тривалості до однієї доби;
- тури «вихідного дня» - які організуються на вихідні та святкові дні і в середньому складаються з двох діб з однією ночівлею;
- експедиційні - тривалістю від 7 до 14 днів, які, як правило, проходять у віддалених важкодоступних регіонах із застосуванням декількох видів транспорту.

Організацію та продаж мисливсько – рибальських турів забезпечують три основні суб'єкти - мисливсько-рибальські господарства, туроператори і турагенти. Узагальнена організаційна схема мисливсько-рибальського туризму наведена на рис.1.

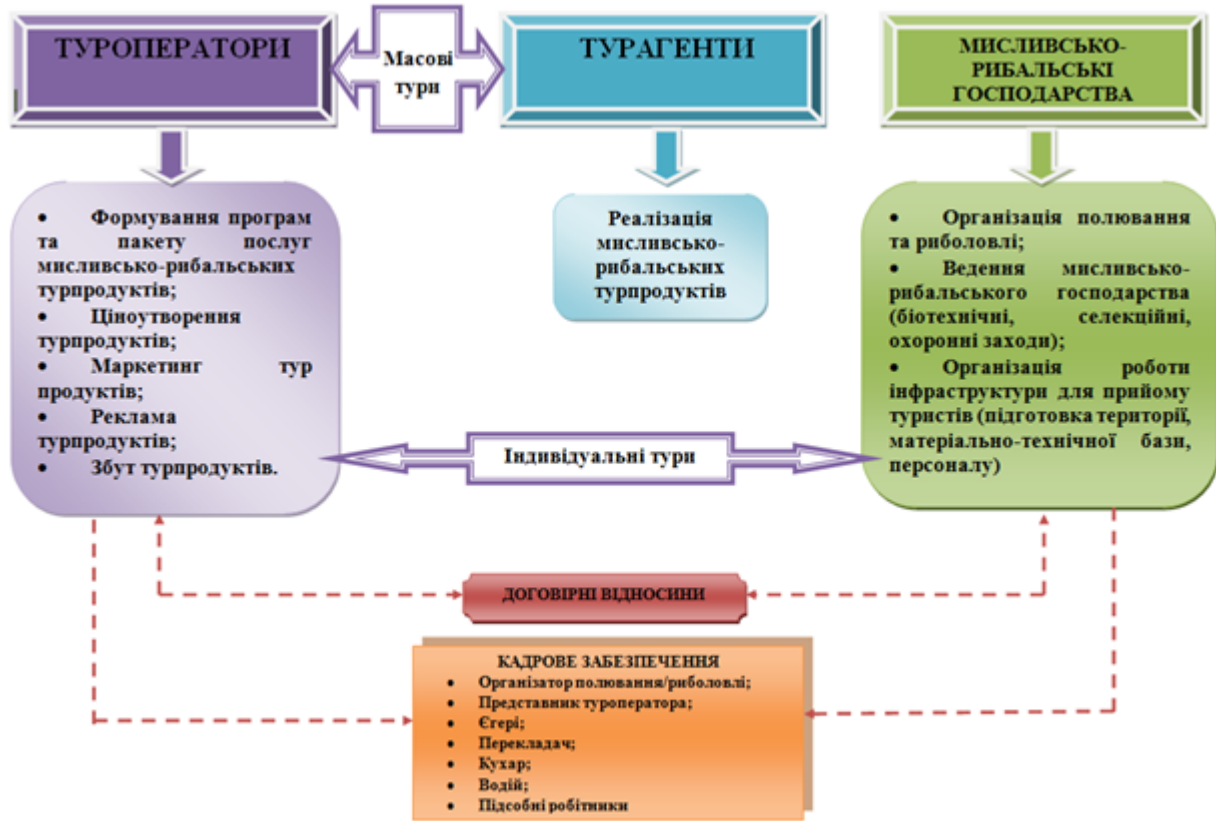

Рис. 1. Організаційна схема мисливсько-рибальського туризму (розроблено автором)

Виокремлюється три головні функції мисливсько-рибальських господарств: 1 - це надання послуг з організації полювань і риболовлі; 2- ведення мисливсько-рибальського господарства, яке включає планові науково-обґрунтовані біотехнічні, селекційні та охоронні заходи; 3 - створення та організація безперебійної роботи необхідної інфраструктури для прийому туристів (мисливців і рибалок).

У практиці організації мисливсько-рибальського туризму туроператорська діяльність має як традиційні складові так і власну специфіку. Головними напрямками роботи туроператорів на даному сегменті є: формування турпродуктів, ціноутворення, маркетинг, реклама і

збут.

Специфічним є формування мисливсько-рибальського турпродукту як комплексу послуг. Традиційно послуги поділяються на основні і додаткові. У сфері мисливсько - рибальського туризму основною послугою є організація полювання чи риболовлі, її надають безпосередньо мисливсько-рибальські господарства. Окрім того, мисливсько-рибальські господарства, як додаткові, пропонують послуги: транспорту на полюванні (риболовлі), послуги егера, проживання, харчування, обробки трофею, оцінки трофею, прокату зброї, рибальських снастей.

До основних послуг туроператора належать: підбір потрібного господарства, оформлення супровідних і проїзних документів і дозволів, послуги супроводжуючої особи, послуги з організації проживання, харчування та дозвілля.

Турагент виконує звичайні агентські функції роздрібної реалізації мисливсько-рибальських турів споживачам.

Залежно від специфіки туру частина послуг може входити у вартість туру, а частина - бути додатковими, замовлятися та оплачуватися туристом безпосередньо під час перебування в турі.

При формуванні турів слід враховувати високий ступінь індивідуальності вимог туристів. У цьому зв'язку, слід відзначити велику частку турів організованих за спеціальним замовленням.

У ході мисливсько-рибальського туру туриста (мисливця або рибалки) зазвичай супроводжують представник туроператора, організатор полювання (рибного лову) від мисливського господарства, егер (або декілька егерів), перекладач, кухар, водій, підсобні робітники. Деякі обов'язки можуть бути суміщені. Успіх проходження мисливсько-рибальських турів багато в чому залежить від професійної підготовки зазначеного персоналу та сумлінного виконання покладених на нього обов'язків.

Розглянуті в статті основні питання дозволили сформувати організаційну схему мисливсько-рибальського туризму, виділити галузеву специфіку його послуг, та основні класифікаційні ознаки (мета, тривалість) даного виду туризму, врахування яких сприятиме його подальшому розвитку.

Література:

1. Вашукевич Ю.Е. Охотничий туризм в России / Ю.Е. Вашукевич - Иркутск: Оттиск, 2002. – 152 с.
2. Орлов А.Е. Социально-экономическое развитие охотничье-рыболовного туризма: дис. канд. эконом. наук : 08.00.05 - Экономика и управление народным хозяйством (экономика, организация и управление предприятиями, отраслями, комплексами: сфера услуг) / Орлов Андрей Евгеньевич; Московский государственный университет им. М.В. Ломоносова. – Москва, 2003. – 160 с. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/154606.html>